

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๔๓

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓

เรื่อง กระทรวงยุติธรรมส่งคำตัดสินของจำเลย (นายอนันต์ จันทร์ตัน) กับพวก เพื่อขอให้ศาลมีรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

กระทรวงยุติธรรมได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๒ นำส่งคำตัดสินของนายอนันต์ จันทร์ตัน กับพวก จำเลย ในคดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๑๗๔๘/๒๕๔๒ ของศาลจังหวัดสงขลา นายยังศาลมีรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้พิจารณาในวินิจฉัยว่า การที่โจทก์ประการอัตรากเบี้ยสูงสุดโดยอาศัยประการชนาการแห่งประเทศไทยและเรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดจากจำเลยเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ศาลมีรัฐธรรมนูญจะนำประการกำหนดดอกเบี้ยอัตราสูงสุดของโจทก์มาใช้บังคับกับคดีของจำเลยไม่ได้ เพราะจำเลยเป็นผู้บริโภคตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ

ข้อเท็จจริงในคดีแพ่งดังกล่าวสรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๒ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้เป็นโจทก์ฟ้อง นายอนันต์ จันทร์ตัน ที่ ๑ นางลำจวน จันทร์ตัน ที่ ๒ จ่าสิบเอก สมนิตย์ จันทร์ตัน ที่ ๓ เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดสงขลา ข้อหา ผิดสัญญา บัญชีเดินสะพัด ถูกเบิกเงินเกินบัญชี บังคับจำนำองค์ประกัน ในคดีแพ่งหมายเลขคดีที่ ๑๗๔๘/๒๕๔๒ ขอให้ศาลมีรับรองให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์เป็นเงิน จำนวน ๔,๖๖๕,๐๑๐.๗๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราห้อยละ ๑๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๓,๓๓๘,๐๓๓.๓๖ บาท และดอกเบี้ยในอัตราห้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๖๕๗ บาท นับจากวันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ให้การปฏิเสธและได้โต้แย้งว่าจำเลยเป็นผู้บริโภคตามมาตรา ๕๗ ของรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่จะไม่ต้องชำระดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ในอัตราสูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด โจทก์จะคิดอัตรากเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดมิได้ ดอกเบี้ยที่จะเรียกเกินตามฟ้องโจทก์เป็นโมฆะ ศาลจะบังคับให้จำเลยชำระแก่โจทก์มิได้ ขอให้ศาลจังหวัดสงขลาการพิจารณาพิพากษายกคดีไว้ชั่วคราวและส่งคำตัดสินของจำเลยดังกล่าวให้ศาลมีรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

คำวินิจฉัย

ประเด็นตามคำร้องของผู้ร้องมีอยู่ว่า ผู้ร้องเป็นผู้บริโภคตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ ที่ต้องได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย หรือไม่ มาตรา ๕๗ ดังกล่าว บัญญัติไว้ในวรบทนี้ว่า “สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภcy่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” และบัญญัติไว้ในวรบท่องว่า “กฎหมายตามวรบทนี้ต้องบัญญัติให้มีองค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตรวจกฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค”

ในการยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาในวินิจฉัย ผู้ร้องได้อาศัยอำนาจความในมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติในวรคหนึ่งว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโดยแยกยังว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลออกการพิจารณาพิพากษายกคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นว่านั้นตามทางการเพื่อศาลมีอำนาจนูญจะได้พิจารณาในวินิจฉัย”

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามมาตราดังกล่าวสิ่งที่ศาลหรือคู่ความในคดีจะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาได้ จะต้องเป็น “บทบัญญัติแห่งกฎหมาย” เท่านั้น โดยจะต้องมีประเด็นหลักให้винิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ แต่ในกรณีนี้ ผู้ร้องมีได้トイ้วยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายไม่มีข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราใด ผู้ร้องเพียงแต่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ผู้ร้องมีฐานะเป็นผู้บริโภคตามความในมาตรา ๕๗ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเท่ากับเป็นการขอให้ศาลรัฐธรรมนูญดีความบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ว่ามีความหมายครอบคลุมไปถึงผู้ร้องและซึ่งจะยังผล “ให้โจทก์คิดอัตราดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดมิได้ และดอกเบี้ยที่จะเรียกเก็บตามฟ้องโจทก์เป็นโมฆะ ศาลจะใช้บังคับให้จำเลยชำระแก่โจทก์มิได้” ดังนั้น คำร้องของผู้ร้องจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่จะทำให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุผลตามที่กล่าว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องของผู้ร้อง

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ